

SUP4SUD

BULETIN INFORMATIV

NR. 1

PLANIFICARE URBANĂ STRATEGICĂ PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ

O ABORDARE INTEGRATĂ PENTRU VIITORUL URBAN AL EUROPEI

Cuprins

DESPRE PROIECTUL SUP4SUD.....	2
ULTIMELE ȘTIRI.....	4
ÎNTÂLNIREA PARTENERILOR PROIECTULUI.....	7

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

SUP4SUD

DESPRE PROIECTUL SUP4SUD

CONSTRUIREA ORAȘELOR SUSTENABILE: DESPRE PROIECTUL SUP4SUD

Pe măsură ce urbanizarea continuă să se extindă, zonele urbane se confruntă cu provocări sociale și de mediu semnificative care necesită soluții complexe și integrate.

În ultimele trei decenii, orașele europene au depus eforturi continue de a aborda aceste provocări prin intermediul diferitor strategii, cum ar fi [Pactul de la Amsterdam](#) și [Agenda Urbană a Uniunii Europene](#). În ciuda acestui fapt, administrațiile locale și regionale adesea nu au capacitatea de a implementa măsuri suficient de holistice și cuprinzătoare.

Planificarea strategică urbană europeană s-a concentrat din punct de vedere istoric pe dezvoltarea economică și regenerarea urbană, cu tendințe mai recente către sustenabilitate, participarea cetățenească și guvernanță.

Totuși, integrarea **dezvoltării durabile** este destul de complicată, având în vedere specificul local al diferitor modele de management public din întreaga Europă. [Proiectul Interreg Europe SUP4SUD](#) abordează **integrarea dezvoltării durabile din punct de vedere social și ecologic în planificarea strategică urbană a orașelor europene**.

Proiectul explorează modul în care **planificarea strategică urbană** poate încorpora **principiile dezvoltării durabile**, prin alinierea politicilor locale de sustenabilitate și contribuirea la realizarea Agendei 2030 și a Noului Bauhaus European.

Akos Szépvölgy, Agenția Centrală Transdanubiană de Inovare Regională (Ungaria): „SUP4SUD reunește un consorțiu divers de parteneri din toate colțurile Europei, pentru a împărtăși bune practici dintr-o gamă largă de modele de management urban, dezvoltând linii directoare pentru factorii de decizie politică, în vederea sprijinirii planificării strategice urbane durabile. Astfel, partenerii vor spori eficacitatea politicilor de dezvoltare urbană durabilă în regiunile lor.

În perioada 1-3 septembrie 2025, la Székesfehérvár (Ungaria) a avut loc Evenimentul de lansare a proiectului SUP4SUD. Ziua 1 a fost dedicată prezentării conceptelor proiectului și schimbului de bune practici, ziua 2 a fost dedicată unei vizite de studiu, iar ziua 3 – diferitor aspecte de management. În acest buletin informativ puteți găsi un raport complet despre vizita de studiu găzduită în ziua 2 a întâlnirii de lansare a proiectului.

Lista Partenerilor de proiect:

- [Agentia Centrală Transdanubiană de Inovare Regională \(KDRIŰ\)\(HU\)](#) – lider de proiect
- [Adunarea Regională Nordică și de Vest\(IE\)](#)
- [Orașul Mannheim\(DE\)](#)
- [Municipiul Oslo\(NU\)](#)
- [Planul Strategic Metropolitan al Barcelonei\(ES\)](#)
- [Municipiul Chișinău\(MD\)](#)
- [Asociația Metropolei Cracovia\(PL\)](#)
- [Institutul de Planificare și Dezvoltare din Praga \(IPR Praga\)\(Cehia\)](#)
- [Universitatea Pablo de Olavide\(ES\)](#) – partener consultativ
- [Orașul Ialoveni \(MD\)](#) – partener explorator
- [Orașul Tallinn\(EE\)](#)
- [Consiliul local Avanhard din districtul Odesa, regiunea Odesa\(UA\)](#) – partener explorator
- [Ministerul Locuințelor și Agendei Urbane\(ES\)](#) – partener asociat

CELE MAI RECENTE ȘTIRI

RENOVAREA URBANĂ VERDE ȘI INCLUZIVĂ ÎN PRACTICĂ - EXPERIENȚA DE LA VESZPREM

La 2 septembrie 2025, **partenerii proiectului SUP4SUD au petrecut o zi întreagă în Veszprém** (Ungaria) - un model regional de transformare urbană durabilă. Viceprimarul și consilierul pentru sustenabilitate au urat bun venit grupului, enumerând prioritățile locale, de la clădiri eficiente energetic până la exemple de implicare a comunității.

Vizita pe teren

- **Complexul ActiCity:** exemple de revitalizare a clădirilor și transformare funcțională;
- **Grădina ActiCity:** ziduri verzi, o grădină pluvială și un sistem comunitar de compostare – pentru rezistență climatică practică și circularitate;
- **Valea Séd:** exemple de reabilitare peisagistică și spații publice verzi reorganizate;
- **Districtul Haszkovó:** pajiști cu flori sălbatice, apicultură urbană și instalații cu lemn mort pentru susținerea biodiversității;
- **Districtul Gyárkert:** exemplu de reabilitare a districtelor urbane și reutilizare adaptivă.

Prânzul de lucru la restaurantul Hangvilla a permis partenerilor să facă schimb de impresii și să discute despre transferabilitatea bunelor practici în regiunile lor. Ziua s-a încheiat cu o scurtă pauză culturală în Tihany, care îmbină schimbul profesional cu patrimoniul local.

Semnificația pentru SUP4SUD

Vizita a oferit **exemple tangibile** despre cum **soluții sustenabile din punct de vedere social și ecologic** pot **să fie integrate în planificarea urbană strategică**. Informațiile acumulate vor contribui la setul comun de bune practici și la îmbunătățirea instrumentelor de politici în 11 țări.

FINANȚAREA REVITALIZĂRII CLĂDIRILOR DE PATRIMONIU ÎN IRLANDA

În 2023, registrul locuințelor abandonate din Irlanda includea 20.870 de proprietăți*, cele mai importante fiind clădiri de patrimoniu național, situate în centrele orașelor. Declinul acestor clădiri are un impact negativ semnificativ asupra capacității orașelor de a funcționa ca centre sociale, culturale și recreative vibrante, atât pentru vizitatori, cât și pentru comunitatea locală.

În 2025, prin intermediul [Primei scheme de renaștere a patrimoniului din centrul orașului \(THRIVE\)](#), 27,6 milioane de euro au fost alocați pentru restaurarea a patru clădiri de patrimoniu emblematice din comitatele Sligo, Donegal, Monaghan și Galway,

Lista proiectelor finanțate:

- Închisoarea Sligo (cca 7 milioane EUR) - reamenajarea ca destinație regională de turism comunitar și cultural;
- Tribunalul Letterkenny, comitatul Donegal (cca 7 milioane EUR) - adaptarea într-un spațiu multifuncțional pentru arte, educație, agrement și turism transfrontalier;
- Capela Mănăstirii St. Louis, comitatul Monaghan (cca 7 milioane EUR) – amenajarea spațiilor de desfășurare a spectacolelor și evenimentelor comunitare, conectate cu centrul orașului;
- Tuam Station House, comitatul Galway (cca 6,6 milioane EUR) - centru de afaceri și spațiu social de ultimă generație, ca parte a Strategiei mai ample de regenerare a orașului Tuam.

Proiectele vor integra principiile [Noului Bauhaus European](#) prin promovarea unor soluții sustenabile, estetice și incluzive.

Impresia artistică a sitului Thrive din comitatul Monaghan

Finanțarea va permite autorităților locale să readucă în uz public clădirile de patrimoniu, abandonate de mai mult timp, transformându-le în destinații comunitare, culturale, de afaceri și turistice vibrante. Astfel, cele patru proiecte nu doar că vor asigura conservarea unor bunuri importante de patrimoniu, dar vor oferi și **beneficii sociale și economice**. Proiectele vor îmbina conservarea cu realitățile moderne și vor garanta că aceste situri valoroase vor rămâne utile generațiilor viitoare.

Schema THRIVE face parte din **Programul Regional Nord și Veste**, care este cofinanțat de Guvernul Irlandei și Uniunea Europeană. **Adunarea Regională Nordică și de Vest** este Autoritatea de Management pentru Program și partener în cadrul proiectului SUP4SUD.

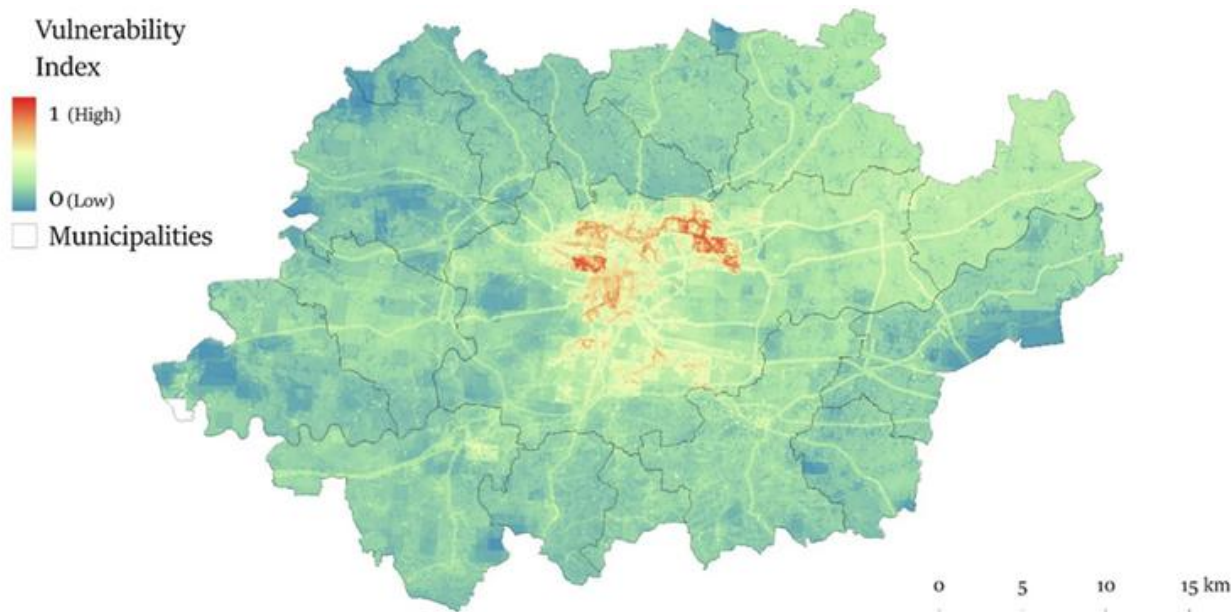
*Geodirectory 2023

CARTOGRAFIEREA VULNERABILITĂȚILOR URBANE PENTRU O PLANIFICARE MAI INTELIGENTĂ ÎN ZONA METROPOLITANĂ A CRACOVIEI

Știați că mai mult de jumătate din populația lumii este concentrată în zone urbane, unde oamenii și ecosistemele sunt cele mai vulnerabile la schimbările climatice și la dispariția speciilor? Cu toate acestea, gradul de vulnerabilitate este extrem de inegal, ceea ce duce la inegalități spațiale. **Planificarea urbană strategică** poate contribui la **sporirea justiției socio-ecologice**, dar, pentru ca acest lucru să se întâmple, trebuie mai întâi evaluate și analizate nevoile persoanelor vulnerabile și ecosistemele din orașe.

Un studiu recent, focusat pe **Zona metropolitană Cracovia**, a analizat cum prin intermediul **lentilelor de vulnerabilitate spațială**, orașele pot să răspundă mai bine la **riscurile de mediu și sociale**.

Studiul include orașul Cracovia și 14 municipalități învecinate, cu o populație de aproximativ 1,2 milioane de oameni. Studiul a analizat modul în care aspecte precum supraîncălzirea, inundațiile, poluarea aerului sau pierderea biodiversității se intersectează în zonele urbane și suburbane.

Harta Zonei Metropolitane Cracovia

Utilizând 47 de indicatori spațiali, studiul a identificat zonele în care comunitățile și ecosistemele sunt cele mai expuse riscurilor. Această cartografiere cuprinzătoare va permite autorităților municipale din zona metropolitană Cracovia să planifice spații verzi și măsuri de adaptare la schimbările climatice pe baza nevoilor sociale și ecologice ale diferitelor comunități, asigurând o planificare urbană mai echitabilă și mai eficientă.

Constatările oferă informații valoroase pentru **cooperarea metropolitană și elaborarea politicilor**, ajutând orașele să se tranziționeze către un viitor mai rezistent și mai incluziv.

Această cercetare a fost efectuată în **Zona Metropolitană Cracovia** (partener al proiectului SUP4SUD).

Citește mai multe detalii pe [Site-ul CORDIS](#).

ÎNTÂLNIREA PĂRȚILOR INTERESATE

LANSAAREA PROCESULUI LOCAL SUP4SUD CU PĂRȚI INTERESATE LA PRAGA

La 23 iunie 2025, prima întâlnire a părților interesate în cadrul Proiectului SUP4SUD de la Praga, a reunit 20 de reprezentanți ai diferitor organizații implicate în dezvoltarea urbană durabilă.

Discuțiile sesiunii găzduite de IPR Praga, s-au concentrat pe prezentarea obiectivelor, structurii și oportunităților proiectului pentru participarea în cadrul Interreg Europe. Participanții au fost familiarizați cu un instrument care va contribui la clarificarea și sinergizarea cerințelor pentru edificarea cartierelor noi în Praga.

În cadrul întâlnirii a fost explicat și rolul grupului de părți interesate, care va servi drept platformă de colaborare, conectând instituțiile municipale, experții și practicienii pe durata proiectului.

Evenimentul s-a încheiat cu o scurtă sesiune de reflecție și **crearea de rețele informale**, încurajând conexiunile dintre participanți și conturând subiectele pentru următoarea întâlnire.

Prima întâlnire a părților interesate a marcat apariția unui **dialog local** privind transformarea urbană durabilă în Praga. Perspectivile și prioritățile identificate în timpul atelierului vor contribui la pregătirea instrumentului menționat și la elaborarea studiului inițial.

Sesiunea a pus bazele pentru o **colaborare continuă între actorii locali**, asigurând că rezultatele proiectului reflectă nevoile urbane reale și pot contribui la îmbunătățirea politicilor bazate pe dovezi.

LANSAREA SUP4SUD LA CHIȘINĂU

Pe 24 septembrie 2025, Primăria municipiului Chișinău organizat prima întâlnire a părților interesate din cadrul proiectului SUP4SUD. Discuțiile au fost axate pe definirea obiectivelor și direcțiilor strategice ale proiectului.

Principalele părți interesate au discutat despre cum orașul Chișinău poate deveni mai rezilient, incluziv și ecologic. Participanții și-au exprimat interesul de a colabora cu alte orașe europene pentru a împărtăși cele mai bune practici și instrumente pentru planificarea urbană.

Întâlnirea a pregătit cu succes terenul pentru activitățile viitoare, prin încurajarea dialogului între participanți, evidențiind **potențialul de adaptare a strategiilor locale la standardele europene**. Per ansamblu, evenimentul a fost perceput ca un pas spre promovarea modelelor urbane durabile în Chișinău.

IALOVENI - SPRE VIITOR: ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE 2026-2031

Considerând oportunitățile așteptate de cetățenii Republicii Moldova, țară candidată pentru aderarea la Uniunea Europeană, **participarea Primăriei orașului Ialoveni în proiectul SUP4SUD** are loc la un moment foarte oportun.

La 20 octombrie 2025, Primăria orașului Ialoveni a organizat **prima întâlnire a părților interesate în cadrul proiectului SUP4SUD**. Utilizând rezultatele exercițiului de evaluare și analiză privind implementarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a orașului Ialoveni (2019-2025), administrația publică locală a demarat procesul de consultare și elaborare a unei noi Strategii pentru perioada 2026-2031. Documentul strategic este elaborat în colaborare cu [A.O. "Moldius"](#) și ["Asociația Comunităților Inteligente din Moldova"](#) și urmează a fi prezentat Consiliului Orășenesc Ialoveni pentru aprobare la începutul anului 2026.

Prin participarea la proiectul SUP4SUD, **Primăria orașului Ialoveni**, în parteneriat cu alte administrații europene, participă la **schimbul de bune practici și instrumente de planificare urbană**, contribuind la adaptarea strategiilor locale la standardele europene și promovarea unui model de dezvoltare urbană durabilă.

CRACOVIA ÎMBRĂȚIȘEAZĂ NOUL BAUHAUS EUROPEAN

La 21 octombrie 2025, Asociația Metropolis din Cracovia a organizat cu succes **Evenimentul de lansare a Grupului de părți interesate în cadrul proiectului SUP4SUD**, care a reunit **18 participanți** din municipalitățile asociate, mediul academic,

și organizații non-guvernamentale de profil importante, inclusiv Asociația Arhitecților Polonezi, Societatea Urbaniștilor Polonezi și Fundația Sendzimir. Scopul principal a fost de prezentare a cadrului proiectului, de a facilita crearea de rețele și de a oferi o analiză aprofundată a **Agendei 2030 și a Noului Bauhaus European (NEB)**.

Discuțiile au fost focusate pe **integrarea principiilor de design durabil în procesele de planificare locală**. Reprezentanții Universității de Economie din Cracovia au prezentat cadrul NEB cu exemple de arhitectură europeană de succes, subliniind necesitatea ca proiectele să fie estetice, sustenabile și incluzive. De asemenea, au fost prezentate instrumente practice cheie: Primăria municipiului Niepołomice și-a împărtășit metodele eficiente pentru o arhitectură cuprinzătoare, prin organizarea de **consultări sociale** în planificarea strategică, iar Fundația Sendzimir a prezentat un instrument pentru consultarea planurilor spațiale locale, cu accent pe **biodiversitate și infrastructură albastru-verde**.

Echipa KMA a prezentat structura **Orientările de investiții NEB**, cu recomandări cheie de investiții pe care părțile interesate să le integreze în activitatea lor zilnică.

Principalul rezultat a fost **stabilirea de relații** și implicarea diverselor părți interesate, contribuind la **schimb de cunoștințe valoroase**. Participanții au discutat despre continuarea cooperării și despre provocarea critică a consultării eficiente a proiectelor, consolidând astfel o cale de colaborare pentru implementarea proiectului SUP4SUD.

BARCELONA ÎȘI CONTINUĂ ANGAJAMENTUL FAȚĂ DE SUP4SUD

La 22 octombrie 2025, principalele părți interesate din **Planul Strategic Metropolitan pentru Barcelona (PEMB)** a analizat oportunitățile și provocările dezvoltării unei **Agende Metropolitane** și au împărtășit perspectivele cu privire la proiectul SUP4SUD. Anterior, la 17 iulie 2025, a fost organizată o întâlnire online cu prezentarea proiectului.

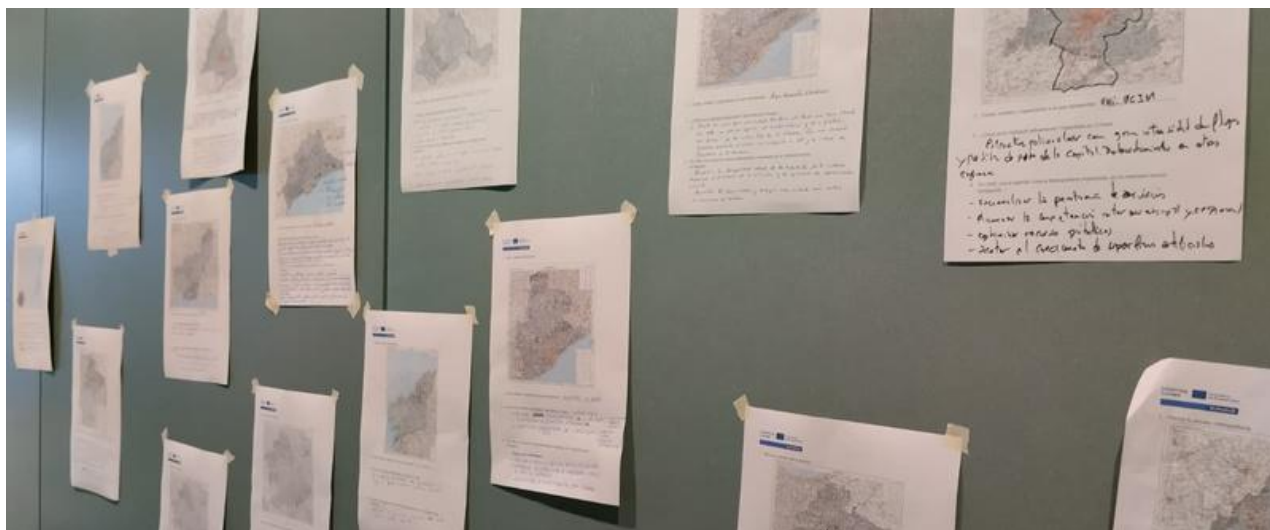

Participanții și-au exprimat îngrijorarea cu privire la absența unui cadru național de politici metropolitane și, în consecință, lipsa mecanismelor de coordonare disponibile orașelor lor. În același timp, au recunoscut **provocările legate lipsa unei abordări comune între municipalități**, referitor la aspecte precum **sustenabilitatea** și **reducerea inegalităților**.

Toate orașele participante au un Plan de Acțiune Locală în cadrul Agendei Urbane Spaniole și sunt interesate să includă dimensiunea metropolitană.

Opiniile lor au fost exprimate la a doua reuniune a grupului de lucru asociat cu activitățile PEMB în cadrul proiectului. Reuniunea a avut loc în cadrul **Forumului Urban Spaniol III** și a reunit 26 de participanți din 20 de administrații publice, organizații și universități, reprezentând 18 orașe și teritorii.

Atelierul s-a încheiat cu un angajament comun din partea acestor orașe de a continua să se implice în proiect, contribuind astfel la îmbunătățirea Agendei Urbane Spaniole și, într-un sens mai larg, la o guvernare urbană îmbunătățită în Spania.

MANNHEIM ESTE PREGĂTIT SĂ COLABOREZE CU PARTENERI EUROPENI

În lumea de astăzi, unde economiile și eficiența fac parte din munca noastră zilnică, orașul Mannheim dorește să se concentreze pe comunitate, coeziune și învățare reciprocă.

La 23 octombrie 2025, membrii **Grupului părților interesate din Mannheim** s-au întâlnit la Primărie. Membrii reprezintă o parte reprezentativă a administrației, având acces, interes și dorință de a se implica în la activități de cooperare internațională.

Scopul întâlnirii a fost schimbul de informații privind activitățile internaționale actuale. Colegii s-au prezentat și au subliniat diversele lor domenii de activitate și punctele lor de contact în cadrul colaborărilor internaționale.

Apoi au fost prezentați partenerii proiectului și instrumentele de politici, au fost identificate oportunitățile potențiale și au fost adunate idei inițiale pentru viitoarele activități ale proiectului.

Toți membrii au fost dornici să coopereze și să colaboreze cu alte regiuni, să afle despre **instrumentele de politici** și bunele practici.

Orașul Mannheim, împreună cu grupul său de părți interesate, se va concentra asupra **învățării orașelor de la orașe** și, mai presus de toate, să promoveze **cele mai bune practici** și schimbul de experiențe tehnice aprofundate.

*Urmăriți-ne în continuare!
Rămâneți pe fază și primiți cele mai recente
actualizări în buletinele informative viitoare.*

SUP4SUD
**Planificare Urbană Strategică pentru
Dezvoltare Durabilă**

Co-finanțat de Uniunea Europeană
în cadrul programului Interreg Europa

www.interregeurope.eu/sup4sud

<https://www.youtube.com/@sup4sud>

<https://x.com/Sup4sud>

<https://www.linkedin.com/company/sup4sud/about/>

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

SUP4SUD